A°. 1839. N°. 89.

DONDERDAG, DEN 7den NOVEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

De *Commissie tot Taxatie der Huurwaarde* van de Huizen en Gebouwen aan *Paramaribo* en derzelver omtrek, maakt bij deze bekend, dat zij hare werkzaamheden zal voortzetten op HEDEN den 7den dezer, des voormiddags van *zeven* tot *elf* uren, en zulks wel met de *tweede* Buitenwijk No. 1.

Paramaribo, den 7 November 1839.

De Scriba bij de Commissie voornoemd,
A. P. TIRION.

ADVERTENTIEN.

Publicke Veilingen.

Ten huize van den Vendumeester
A. SALOMONS.

Dingsdag, 5 November 1839.

Het HUIS en ERF, staande en gelegen aan de Gravenstraat, La. B. No. 70; aankomende den uitlandigen Heer H. H. DIEPERINK. — *f* 5300. — OPGEHOUDEN.

NIEUWSTIJDINGEN.

(Uittreksels uit de Nederlandsche Dagbladen tot en met 11 September 1839).

Nederlanden.

AMSTERDAM, den 10 September.

Eene heden door de Fransche dagbladen aangebragte telegrafische depeche (gisteren door ons medegedeeld), bevestigt de algeheele nederlaag der Carlistische partij, al de ministers van den Pretendent zijn naar Frankrijk gevlugt. De moordenaar van Torryos, Moreno, is op bevel van Don Carlos gefusilleerd. Alles voorspelt het spoedige einde van den burgeroorlog.

— Men berigt ons dat de benoeming van den kolonel Elout, als raad van Nederlandsch-Indie, onder toekenning van den rang van generaal majoor titulair, gepaard met het zoo spoedig opgekomen en reeds op handen zijnde vertrek van Zr. Ms. fregat Bellona, naar Java, in verband met de terugroeping van den gouverneur generaal de Eerens staat; dat er geene kwestie van den luitenant generaal minister van binnenlandsche zaken, de Kock, is, wiens hooge jaren hem inderdaad niet geschikt maken om als gouverneur generaal op te treden; dat de baron van Doorn van Westcapelle wegens familie-belangen ongenegen is deze hooge waardigheid te bekleeden en daarvoor zou hebben bedankt, en dat 's Konings keuze alsnu bepaaldelijk op den graaf van Hogendorp zoude zijn gevallen, die zich als raad van Indie thans op Java bevindt.

Frankrijk.

PARIJS, den 7 September.

Men verneemt thans eene merkwaardige tijding. De Straatsburgsche Pretendent, de held van het tournooi van Eglintoun, de Heer Louis Bonaparte, heeft eenen mededinger in zijne familie. Een zoon van Jerôme heeft te Baden officieel zijne aanspraak op de keizerlijke nalatenschap van Napoleon te kennen gegeven. De nieuwe aspirant, die zich overigens zeer vrij betreffende zijnen neef uitlaat, wil, zegt men, de proef van Straatsburg herhalen. Hij heeft reeds zendelingen naar die stad afgevaardigd om een *coup de main* als die van Lodewijk Bonaparte voor te bereiden. Bijaldien die heerschzucht in de familie besmetelijk is, zullen wij spoedig ook nog eenen derden neef zich op de rangen zien plaatsen, en waarom niet?

De jongste door den *Castor* uit den Levant aangebragte berigten zijn in zooverre belangrijk als zij bevestigen al hetgeen nopens het overwigt der Fransche diplomatie in het Oosten gezegd was. De salon van den admiraal Roussin is de vergaderplaats der onderscheidene gezanten, die op dit oogenblik beraadslagen, om Mehamed-Ali te bewegen toe te geven aan den wil der Mogendheden. Men weet niet of de door den *Castor* medegebragte depêches betrekking hebben tot het instellen van een Europeesch kongres te Weenen of tot de van de Porte gevraagde magtiging om de vereenigde Fransche en Engelsche eskaders de Dardanellen te laten doortrekken om voor Konstantinopel te ankeren. Het voornaamste is om de hoofdstad van het Ottomannische rijk tegen den aanval des Onderkonings of tegen de baatzuchtige bescherming der Russen te beveiligen. Dit laatste gevaar heeft men echter aanmerkelijk overdreven. Rusland is het met de overige mogendheden, ten aanzien der bevrediging van het Oosten, volkomen eens."

Groot-Brittannie.

LONDEN, den 4 September.

De Iersche volksleider heeft aan het bestaan van de zoogenaamde Voorbereidings - maatschappij een einde gemaakt. Men weet, dat deze vereeniging moest strekken om de afscheuring van Ierland van Engeland voor te bereiden; thans geeft O'Connell daaraan de uitlegging, dat hij onder de afscheuring of verbreking van de Unie slechts verstaat het daarstellen van eene afzonderlijke wetgevende magt voor Ierland. »Het herstel van het Iersch Parlement zou het doelwit van het overschot zijns levens zijn. Op zijn graf zou kunnen geschreven worden: »*he died a Repealer.*" De vereeniging met Engeland was, op den tegenwoordigen voet bedrog."

Aldus heeft de volksleider zich in de jongste te Dublin gehoudene Vergadering van de voorbereidings - maatschappij uitgelaten.

— De bekende Straatsburger held L. Napoleon heeft thans zijn werk over Napoleon, onder den titel van *Idées Napoléoniennes* uitgegeven. Hij tracht daarin met veel geestvervoering den Keizer vrij te spreken van despotismus, en hem een hoog inzigt toe te schrijven, ten behoeve van het belang niet slechts van Frankrijk, maar zelfs van Duitschland en Italie. Het geheel is het uitvloeisel van een jeugdig, vurig brein, doortrokken van den krijgsroem en de magt van den wereld-veroveraar, op haar hoogste standpunt. De jonge Bonaparte zegt dat de Keizer niet meer in wezen, maar zijn geest niet dood is. »Indien omstandigheden (zoo spreekt de schrijver) het lot niet hadden veranderd, hetwelk mijne geboorte mij toegezegd had, als een neef des Keizers, dan zou ik onder de verdedigers hebben behoord van zijnen troon, en onder de voortplanters zijner denkbeelden; mijn roem zou hebben bestaan, om een der steunpilaren van zijn gebouw te zijn, of te sneven in een der phalanxen zijner garde, strijdende voor Frankrijk!"

Welligt belangrijker dan het geschrift zelf, is de aanmerking, welke een ministerieel blad deswege maakt, namelijk dat het van gewigt is de gevoelens te kennen

van hem, die, *als er eene andere revolutie in Frankrijk mogt uitbreken, verreweg de meeste kans heeft om op den troon te worden geroepen.* Eene zinsnede, welke, wegens den kalmen toon van het blad, dat die uitdrukking bezigt, dubbele opmerking verdient.

— De jongste tijdingen uit Noord-Amerika, zijn weder vervuld met bijzonderheden nopens de leeningen van de onderscheiden staten; men deelt hier de bezorgdheid, welke deswege aan gene zijde van den Oceaan wordt gekoesterd, en de in geldzaken wel te vertrouwen *Times* zegt, dat het nur der beproeving in het finantiele voor de A. Staten weldra zal slaan.

— Te Devonport is voor eenige dagen, in bijzijn van ten minste vijftig duizend personen, een nieuw prachtig linieschip, geboord voor 92 stukken, te water gelaten. Miss Warren, de dochter van den Admiraal-superintendant, doopte het met den thans veel beteekenden naam van *the Nile*. Reeds in 1827 was men met den bouw begonnen. Te Chatam is *the London*, insgelijks van 92 stukken, in aanbouw.

— Te Newcastle heeft zich eene vereeniging gevormd, wier leden beweren, dat het gebruik van tabak om te snuiven of te rooken, eene hoofdoorzaak is van onmatigheid; zij hebben zich schriftelijk verbonden om dit verboden onkruid noch zelven te gebruiken, noch te verkoopen.

Mengelingen.

Schranderheid der wilde *Noord-Amerikanen.*

Gewoonlijk trekken kramers langs de grenzen der Vereenigde Staten en van Kanada onder de Wilden rond, en ruilen pelterijen in tegen Europesche goederen. Zoo kwam ook eens een Franschman, nadat hij al zijne waren, op een' kleinen voorraad buskruid na, verkocht had, in een dorp. De Amerikanen hadden goede pelterijen, doch zij wilden die den Franschman voor zijn buskruid niet geven, omdat zij nog geen gebrek daaraan hadden. Maar deze had grooten zin in de schoone vellen; en, dewijl hij bovendien ook naar huis en zijn kruid gaarne kwijt zijn wilde, bedacht hij eene listige streek, die hem ook dadelijk naar wensch gelukte. Hij zeide tegen de Amerikanen dat hij hun, onder het regt der heiligste stilzwijgendheid, het geheim wilde leeren, hoe men kruid zaaijen moest, om een' overvloedigen oogst van dit nuttig voorwerp te bekomen. De Wilden, hoogst verblijd, dat zij nu geen kruid meer behoefden te koopen, gaven den Franschman voor zijn voortreffelijk zaaikruid alle vellen, die zij in voorraad hadden, en wenschten hem goede reis. Na verloop van twee jaren komt de Franschman weder door dit dorp. Hij dacht aan zijne hebzuchtige grap, of niet meer, of geloofde, dat de bedrogene den trek vergeten hadden, en hem niet meer zouden kennen; genoeg, hij stelt zijne waren openlijk te koop. Gewoonlijk krijgt zulk een handelaar eene wacht, opdat hij zijne waren veilig kunne uitstallen; maar naauwelijks had de Franschman uitgekraamd, of de Amerikanen komen, pakken zonder omstandigheden en zonder zich aan zijn geschreeuw te stooren, zijne gansche kraam op den rug, en gaan daarmede voort. De koopman loopt naar den oudsten, en verhaalt hem het hoogststrafbaar voorval. Deze hoort hem gelaten aan, en zegt vervolgens tegen hem: » na den kruidoogst, broeder! zult gij al uwe goederen prompt betaald krijgen."

Egyptische Bouwkunde.

De Egyptische bouwkunde heeft meer overeenkomst met de Aziatische, dan met de Fransche. Ieder huis heeft een terras, op hetwelk men gaat wandelen, somtijds zich ook baadt. De huizen hebben verscheidene verdiepingen. In de onderste verdieping bevindt zich eene soort van spreekkamer, waar de huisheer de vreemdelingen ontvangt en zijne maaltijden geeft. Op de eerste verdieping is gewoonlijk de harem. Gemeenschap met dezen vindt alleen langs geheime trappen plaats. De huisheer heeft in zijn vertrek een klein deurtje, dat op denzelven uitkomt. Voor de dienstboden zijn afzonderlijk kleine trappen gemaakt. Van eenen grooten trap of wenteltrap weet men in Egypte niets. De harem bestaat in eene groote kruisvormige zaal, tegenover welke verscheidene kamers op eenen gang uitkomen. Langs de muren staan overal meer of min rijke divans. Midden in de kamer staat een marmeren bekken, waaruit een waterstraal in de hoogte spuit. Niet zelden is dit springwater rozewater of een ander welriekend water, hetwelk eenen aangenamen geur in de kamer verspreidt. Alle vensters zijn met eene soort van jaloeziën en traliewerk bedekt. Bedden zijn er in de huizen der Oosterlingen niet; zij slapen op hunne divans of op tapijten. Wanneer de heer van het huis geene vrienden heeft, zoo spijst hij in zijnen harem, waar hij ook slaapt, en zijnen tijd van uitspanning doorbrengt. Zoodra de heer des huizes binnen komt, snellen de vrouwen toe, om hem te bedienen. De eene geeft hem zijne pijp, eene andere zijn kussen, enz., kortom, alles is tot zijnen dienst. De tuinen hebben geene lanen en zijn slechts prieëlen van groote boomen, waar men de koelte genieten en zittende tabak rooken kan, aan welk tijdverdrijf de Egyptenaar een groot gedeelte van den dag plagt te besteden.

ADVERSARIA.

Frederik *de Groote* eens voorbij de voorposten van zijn leger wandelende, zag in het verschiet eenen soldaat, die de wacht poogde voorbij te sluipen. De Koning ging hem te gemoet, hield hem tegen en vraagde hem, waar hij heen wilde. » Om Uwe Majesteit de waarheid te bekennen," antwoordde de soldaat, Uwe Majesteit is zoo ongelukkig geslaagd in Hare *operatien*, dat ik het voornemen opvatte, over te loopen." » Inderdaad!" antwoordde de monarch, » groot ongelijk hebt gij niet; wacht slechts nog éene week, en zoo de fortuin in dien tusschentijd niet gunstiger wordt, dan zullen wij te zamen deserteren."

» Ik heb weinig geleerd," sprak eens Mehemed-Ali; » mijne opvoeding was er niet naar, en ik moest zelf mij vormen. Ook nu heb ik te veel te doen, om te kunnen lezen; maar ik zie veel en velerlei menschen, en luister opmerkzaam, naar hetgeen zij zeggen. De tongen der menschen zijn mijne boeken."

Mehemed-Ali was reeds 38 jaren oud, en sinds 2 jaren Pacha, toen hij het lezen en schrijven begon te leeren. Karel de Groote was in hetzelfde geval; ook deze was reeds in jaren gevorderd, toen hij met lezen aanving.

De Boekdrukkerij van den Pacha te Cairo is on gemeen werkzaam. Tot hare nieuwste voortbrengselen behooren: *de wonderbloemen der Natuur*, en eene volledige uitgave der *Duizend en eene Nacht, Arabische vertellingen*, in twee deelen, in 4°.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 2den dezer, het Schip Concordia, Kapt. B. J. Wijgers, hebbende 53 dagen reis.

Den 3den, het Schip Antonia, Kapt. E. Speelman, hebbende 70 dagen reis.

Den 5den, het Schip Triton, Kapt. J. J. Kiers, hebbende 35 dagen reis; Passagiers: Mejufvrouwen Petronella Geertruijda Evelina van der Tuuk, Aleida Henrietta Wilhelmina Hoogbruijn met hare 3 Kinderen en de Heer Matthias Friedericks. — Allen van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 4den, het Schip Concordia, Kapt. J. H. Witt; lading: 454 vaten Suiker en 125 balen schoone Katoen.

Den 5den, het Schip Noord Holland, Kapt. H. K. Ruijl; lading: 448 vaten Suiker, 30 balen schoone Katoen en 3 balen vuile dito. — Beide naar Amsterdam.

IN TEXEL GEARRIVEERD:

Den 8sten Augustus ll., R. Glim, Remke. — Den 11den, K. B. de Weerd, Maria Frederica. — Idem, H. H. Bakker, Catharina. — Den 28sten, J. C. Töpper, Paramaribo. — Idem, G. van Medevoort, de Jonge Willem. — Allen van hier.

IN HELLEVOETSLUIS.

Den 3den September ll., J. van der Kolff, Equator, van Nickerie.

UIT TEXEL NAAR HERWAARTS.

Den 28sten Augustus ll., J. Addicks, Harmonie.

☞ Men leest in den Antwerpschen Précurseur, het volgende:

De Kapitein van de Engelsche Stoomboot Lady Saumay, heeft arrest doen leggen op het Schip en de lading van de Sophia Cecilia, Kapt. J. C. RADELOFF, van Amsterdam naar Suriname (met schade te Cowes binnen) voor kosten van berging, die weinig minder dan een derde der waarde zouden beloopen. Het hof der admiraliteit zou hierover uitspraak doen.

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam.

Het gezinkt Kofschip Maria, Kapt. S. J. Rotgans. Adres bij C. J. Leijsner.

Het nieuw gekoperd Tweedeks Barkschip Mercurius, Kapt. C. Wessels. — Adres bij L. D. J. van Bommel. — Is voorzien van eene Polis. — Sluit 20 November.

Het gezinkt Schooner Kofschip de Zeevaart, Kapt. K. J. Haasnoot. — Adres bij Van West en De Hart.

Het gekoperd Kofschip Jacoba, Kapt. A. K. de Groot. — Adres bij J. L. Gellée.

Het gezinkt Nederlandsch Kofschip Antonia, Kapt. E. Speelman. — Adres bij J. L. Gellée.

Het Nederlandsch Schip Concordia, Kapt. B. J. Wijgers. — Adres bij J. L. Gellée.

Naar Rotterdam.

Het Schooner Brikschip Amphitrite, Kapt. A. C. Krull. — Adres bij Leijsner en Scheffer. — Sluit 7 November.

Het Nederlandsch Kofschip Anthonij, Kapt. E. H. Mugge. — Adres bij J. M. Samson.

Gedrukt bij de Erven J. BRINK.